

Onderwerp: Onderzoek rekenkamercommissie quickscan jeugdzorg

<i>Raadsvergadering</i>	28 mei 2020, agendapunt 7.2 - zie apart besluitblad -
<i>Datum raadsvoorstel</i>	19 mei 2020
<i>Bijlage(n)</i>	2
<i>Zaaknummer</i>	Z.126750 / D.1006516
<i>Behandeld in commissie</i>	Sociaal Domein 18 mei 2020, agendapunt 7.1
<i>Portefeuillehouder</i>	wethouder M.W. Hoelscher
<i>Informatie bij</i>	Linda Maasdijk
<i>E-mail / telefoonnummer</i>	l.maasdijk@huizen.nl / (035) 528 1

Voorstel

1. De aanbevelingen van de rekenkamercommissie die voortkomen uit de Quickscan Jeugdzorg overnemen en (laten) uitvoeren.
2. Het college opdragen:
 - a. een uitvoeringsprogramma jeugdzorg op te stellen dat voldoet aan het voorstel van de rekenkamercommissie;
 - b. inzicht te geven in de uitgaven voor jeugdhulp inclusief de uitgaven in het voorliggend veld;
 - c. de kansen en tips zoals geformuleerd in het onderzoeksrapport verder te onderzoeken en daarover te rapporteren;
 - d. met betrokken partijen in gesprek te gaan over aard en omvang van goede en passende jeugdzorg.

Toelichting op het te nemen besluit

Aanleiding

Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de Jeugdzorg. De gemeente is verantwoordelijk voor het beleid, de inkoop en uitvoering zijn belegd bij de regio Gooi en Vechtstreek. Omdat jeugdzorg voor gemeenten een nieuw en complex beleidsterrein is, heeft de rekenkamercommissie besloten om eerst de feitelijke informatie over de jeugdhulp in kaart te brengen en inzicht te geven in de uitdagingen voor de toekomst. De quickscan zal uitwijzen of specifieke onderwerpen nader onderzoek behoeven.

De rekenkamercommissie heeft vooraf aan het onderzoek overleg gehad met de rekenkamercommissie Gooise Meren, omdat zij enkele maanden eerder gestart was met een vergelijkbaar onderzoek.

De commissie heeft BMC opdracht gegeven om een quickscan uit te voeren. Het onderzoek is als bijlage bij deze brief gevoegd.

Argumentatie

De onderzoeksvraag luidde:

Hoe ziet het jeugdzorgbeleid in Huizen eruit, hoe vervult de raad haar kaderstellende en controlerende rol en wat zijn de belangrijkste beleidsmatige vragen waar de raad een sturende rol zou kunnen oppakken?

Conclusies en aandachtspunten uit onderzoek

De rekenkamercommissie heeft de volgende conclusies en aanbevelingen geformuleerd:

Conclusies

- De transitie is geslaagd. De transformatie moet nu zijn beslag krijgen. Het vastgestelde beleid biedt daarvoor een goede basis.
- De focus van beleid ligt op preventie, vroegsignalering en de versterking van de verbinding in het voorliggend veld om zo een verschuiving van zware naar lichtere vormen van hulp te bewerkstelligen. Een belangrijke aanname in het beleid is, dat de gekozen insteek bijdraagt aan het verminderen van zwaardere zorgvragen. Het lokale beleidsplan moet nog worden uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. De rol van de gemeenteraad bij dit proces is nog onduidelijk.
- De uitgaven voor individuele voorzieningen voor jeugdhulp zijn vanaf 2016 flink gestegen. Dit leidde jaarlijks tot een tekort op Jeugd van 8 tot 11 %. In Huizen is er in 2016, 2017 en 2018 voor jeugd structureel meer geld uitgegeven dan begroot. De begroting is gebaseerd op de inkomsten die Huizen vanuit het Rijk ontvangt.
De rekenkamercommissie kan zich, op basis van de verstrekte informatie, geen beeld vormen van de kosten en de effectiviteit van de activiteiten van het voorliggend veld.
- De interactieve bijeenkomst heeft waardevolle kansen en tips opgeleverd. Het betreft ondermeer het inzichtelijker maken van de bestaande voorzieningen, bijvoorbeeld door het maken van een sociale kaart of om de verbinding tussen en met huisartsen, professionals en vrijwilligers in het voorliggend veld te versterken.

Aandachtspunten

- Voor inwoners kan het aantrekkelijk zijn om meer zorg te krijgen, voor aanbieders om meer zorg te leveren, voor verwijzers om risico's en discussies over de noodzakelijkheid van zorg te vermijden en zorg toe te kennen. De vraag wat goede of passende zorg is, is nog niet uitgekristalliseerd.
- Jeugdigen hebben wettelijk recht op zorg. De Jeugdwet bepaalt dat voorzieningen óók door andere partijen dan de gemeente kunnen worden toegekend; de huisarts, een medisch specialist of jeugdarts, een gecertificeerde instelling en justitie kunnen beslissen dat jeugdhulp noodzakelijk is. De gemeente Huizen betaalt de jeugdhulp die deze instellingen nodig achten.

Wij bevelen u aan om de bovenstaande punten niet alleen als individuele gemeente op te pakken, maar dit, ook als raadsleden, in samenwerking met de regiogemeenten te doen. Immers in elke gemeente spelen op dit moment dezelfde vragen.

Tot slot trekken wij op basis van de quickscan de conclusie dat wij, evenals de rekenkamercommissie Gooise Meren, geen onderwerpen zien binnen het Jeugdzorgdomein die wij op dit moment nader willen onderzoeken. Natuurlijk staan wij altijd open voor eventuele suggesties.

Wij hebben het rapport aangeboden aan het college voor een bestuurlijke reactie. Deze reactie is bijgevoegd.

Aanbevelingen n.a.v. het onderzoek

Op basis van het onderzoek "Quickscan jeugdzorg" zijn de volgende aanbevelingen geformuleerd:

- Vraag het college om op basis van het lokale beleidsplan een uitvoeringsprogramma op te stellen en dit met u te bespreken. Vraag het college of het uitvoeringsprogramma onder meer inzicht zal bieden in hoe preventie en vroegsignalering in de praktijk uitgewerkt gaan worden. Vraag het college om het uitvoeringsprogramma zo op te stellen dat u als gemeenteraad in staat wordt gesteld om uw controlerende taak uit te oefenen.
- Neem als raad een op hoofdlijnen sturende en controlerende rol in. Door inzicht en monitoren weet u of het vastgestelde beleid effectief is.
 - Vraag om inzicht in de uitgaven voor jeugdhulp in deze transformatieperiode zoals inzicht in het aantal en het type individuele voorzieningen die worden verstrekt en de uitgaven aan deze voorzieningen. Vraag of er een verschuiving van zware naar lichtere vormen van hulp plaatsvindt.
 - Vraag om inzicht in de uitgaven van de activiteiten van partijen in het voorliggend veld die gericht zijn op preventie en vroegsignalering. En vraag om te monitoren of deze inspanningen ook het beoogde effect hebben. Bepaal met het voorliggend veld wat een goede periode is waarover monitoren zin heeft. Door monitoren wordt ook duidelijk of de beleidsaannamen daadwerkelijk tot duurdere zorg door de beleidsinspanningen zal dalen, juist is.
 - Vraag het college om bijvoorbeeld bij de voorjaarsnota en de najaarsnota te rapporteren over de uitgaven jeugd. Lopen de uitgaven in lijn met de begroting? Vraag een gedetailleerd totaaloverzicht. Niet alleen op de uitgaven per type jeugdhulp, maar bijvoorbeeld ook op uitgaven voor de uitvoering en het voorliggend veld. Dit vergroot het inzicht in de uitgaven.
 - De raad wordt nu geconfronteerd met overschrijdingen. Bespreek met het college de mogelijkheden voor een sluitende begroting.
- In de interactieve bijeenkomst met maatschappelijke partners, raadsleden en ambtenaren zijn acht kansen en tips geformuleerd. Vraag het college om deze kansen en tips verder te onderzoeken en daarover periodiek te rapporteren.
- Inhoudelijke vernieuwing in de jeugdzorg is gewenst. Laat deskundigen van de gemeente (en regio) in gesprek gaan met betrokken partijen over wat goede of passende zorg is. Ga in gesprek met zorgaanbieders over inhoudelijke vernieuwing van gespecialiseerde jeugdhulp. Dit is een van de sturingsinstrumenten waarover de gemeente beschikt.

Wij adviseren u om de bovenstaande punten niet alleen als individuele gemeente op te pakken, maar dit, ook als raadsleden, in samenwerking met de regiogemeenten te doen.

Reactie van het college

Het college heeft met belangstelling en waardering kennis genomen van de door de Rekenkamercommissie uitgevoerde quickscan en de bijbehorende conclusies en aanbevelingen. Het college geeft aan dat de werkzaamheden die voortkomen uit de aanbevelingen van de rekenkamercommissie in 2019 in gang zijn gezet en in 2020 verder vorm krijgen. Het college geeft aan de gemeenteraad te willen informeren over de voortgang maar kan nog geen duidelijkheid geven over de planning.

Jeugd en Gezin heeft inmiddels een uitvoeringsplan geschreven dat is vastgesteld door het college.

Versa Welzijn zal binnenkort een voorstel indienen hoe ze het Kinderwerk wil vormgeven. Dit voorstel zal door het college worden vastgesteld.

Het college deelt de mening van de rekenkamercommissie dat de twee rapportages die de gemeenteraad jaarlijks ontvangt, niet voldoende inzicht geven in de kosten en de effectiviteit van de activiteiten in het voorliggend veld. Het college geeft aan dat, indien gewenst door de gemeenteraad, de raad hierover wordt geïnformeerd. Dit kan worden opgenomen als bijlage bij de bestuursrapportage over 2020 die in 2021 wordt opgeleverd.

Geheimhouding

Niet van toepassing.

Toegankelijkheid

Niet van toepassing.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Uitvoering inspraak en participatieverordening

Niet van toepassing.

Beslistermijn

Niet van toepassing.

Financiële paragraaf

Niet van toepassing.

Overige Raadsinformatie

Bevoegdheid

Op grond van artikel 185 Gemeentewet informeert de rekenkamercommissie de raad over haar bevindingen n.a.v. een ingesteld onderzoek, en kan voorstellen aan de raad doen.

Collegeprogramma

Niet van toepassing.

Begroting

Niet van toepassing.

Eerdere besluiten

Niet van toepassing.

Voorgeschreven procedure

Niet van toepassing.

Kader- en beleidsnota's

Niet van toepassing.

Evaluatie

Niet van toepassing.

Bijlagen

1. Onderzoeksrapport Quicksan jeugdzorg.
2. Bestuurlijke reactie college d.d. 5 maart, nummer 126750/1009606.

De rekenkamercommissie van de gemeente Huizen,
M. Quapp
Voorzitter

C.T.E.M. Maasdijk
Ambtelijk secretaris a.i.

Advies raadscommissie

Dit voorstel is behandeld in de vergadering van de commissie Sociaal Domein van 18 mei jl..

De commissie adviseert u bij de behandeling van het agendapunt "Hamerstukken" in uw vergadering van 28 mei a.s. zonder verdere beraadslagingen in te stemmen met het voorstel.